

Tilbedelse i Islam

Begrebet tilbedelse i Islam bliver misforstået af mange mennesker, selv af nogle muslimer. Tilbedelse forstås sædvanligvis som det at udøve rituelle handlinger, såsom bønner, faste, velgørenhed, osv. Denne begrænsede forståelse af tilbedelse er kun en del af betydningen af tilbedelse i Islam. Det er derfor, den traditionelle definition af tilbedelse i Islam er vidtfavnende, og omfatter næsten alt i ethvert menneskes virke. Definitionen lyder nogenlunde således: "Tilbedelse er et omfattende udtryk for alt det, Gud elsker at en persons ydre og indre ytringer og handlinger." Med andre ord, tilbedelse er alt det man siger og gør for Guds skyld, med det formål at glæde Skaberens. Dette indbefatter selvfølgelig ritualer, såvel som tro, sociale aktiviteter og en personlig indsats for ens medmenneskers almene vel. Islam ser på mennesket som en helhed. Man påbydes at underkaste sig Gud fuldstændigt, som Koranen befalede profeten Muhammed (fvmh) at gøre:

"Sig (O Muhammed) min bøn, mit offer, må liv og min død er helliget Gud; han har ingen partner og jeg er påbudt at være imellem dem der underkaster sig, og er Muslimer."
(Koranen 6:162)

Det naturlige resultat af denne underkastelse er, at alle ens aktiviteter skal tilpasses efter den vejledning, man modtager af den, man underkaster sig. Eftersom Islam er en livsstil, kræver det, at dens tilhængere former deres liv efter dens lære i enhver henseende religiøs eller andre. Det lyder måske underligt for dem, der anser religion for at være et personligt forhold mellem det enkelte menneske og Gud, uden at det har indflydelse på ens aktiviteter udover ritualerne. Faktisk værdsætter Islam ikke ritualer alene, når de udføres mekanisk og uden indflydelse på ens indre liv. Koranen henvender sig til de troende og deres naboer blandt "bogens folk", som de diskuterede ændringen af *Quibla* (bederetningen) med i det følgende vers:

Det er ikke retskaffenhed når du (i din bøn) vender ansigtet mod øst eller vest; men det er retskaffenhed at tro på Gud og den Sidste Dag og englene og Bogen og budbringerne; (og det er retskaffenhed) at bruge af sin formue - uanset at man holder af den - på ens beslægtede, på forældrelose, på de trængende, på de rejsende, på dem der beder om hjælp og til at frikøbe slaver; at være punktlig med bønnen og (den rette) handling, regelmæssigt at være godgørende, at fuldbyrde de kontrakter man har indgået og at være fast og pålidelig i smerte og modgang og i krigstider. Sådanne er folk af sandhed, de, der vender sig til Gud.
(Koranen 2:177)

Handlingerne i det ovenstående vers er retskafne handlinger, og de er kun en del af tilbedelse i Islam. Profeten (fvmh) fortalte os om troen, som er grundlaget for tilbedelse, at den er "sammensat af godt og vel 60 grene; af hvilke den højeste er troen på Guds Enhed, det vil sige, at der ingen Gud er undtagen Gud; og den laveste form for tilbedelse er at fjerne forhindringer og snavs fra folks vej." Anstændigt arbejde anses for en slags tilbedelse. Profeten (fvmh) sagde:

"Den der ved aftenstide er træt af dagens arbejde, vil få sine synder tilgivet af Gud."

At søge viden er en af de største former for tilbedelse.

Profeten (fvmh) fortalte sine venner, at:

"At søge viden er en (religiøs) pligt for enhver muslim."

I en anden udtalelse sagde han:

"Det at søge viden i en time er bedre end at bede i 70 år."

Selskabelig høflighed og samarbejde er en del af tilbedelsen, når det gøres for Guds skyld, som Profeten (fvmh) fortalte os:

"At modtage dine venner med et smil er en form for velgørenhed, at hjælpe en person med at læsse hans arbejdsdyr er en velgørende gerning og at fylde din nabos spand med vand er en velgørenhed."

Det er værd at bemærke, at selv det at gøre sine pligter ses som en form for tilbedelse. Profeten (fvmh) fortalte os at alt hvad en mand bruger på sin familie, er en form for velgørenhed; han vil blive belønnet for det, hvis det han bruger er erhvervet ved hjælp af lovlige midler. Venlighed imod ens familiemedlemmer er en handling af tilbedelse, som når man bogstaveligt talt putter en mundfuld mad i sin kones mund. Ikke kun dette, men selv de handlinger vi i høj grad nyder at udføre, når de udføres ifølge Profetens vejledning, betragtes som tilbedelseshandlinger. Profeten (fvmh) fortalte sine venner, at de ville få belønning selv for at have samleje med deres hustruer. Vennerne blev forbavsede og spurgte: "Hvordan er det muligt at blive belønnet for at gøre noget, vi i høj grad nyder?" Profeten spurgte dem: "Forestil jer, at I tilfredsstiller jeres lyster ulovligt, tror I så ikke, at I vil blive straffet for det?" De svarede "Jo." Derpå sagde Profeten (fvmh): "Ved at tilfredsstille jeres begær lovligt med jeres hustruer, bliver I belønnet for det." Dette betyder at det er en handling af tilbedelse. Islam anser således ikke sex for noget urent, man bør undgå. Det er kun urent og syndigt når det tilfredsstilles udenfor ægteskab. Ud fra det foregående er det tydeligt at begrebet tilbedelse i Islam er et vidtomfattende begreb, som indeholder alle positive handlinger hos den enkelte. Dette er selvfølgelig i overensstemmelse med Islams altomfattende natur, som livsstil. Den regulerer det menneskelige liv på alle niveauer, det personlige, det sociale, det økonomiske, det politiske og det åndelige. Derfor yder Islam vejledning ned til mindste detalje i ens liv, på alle niveauer. Ved således at følge disse detaljer følger man islamiske forskrifter på de enkelte områder. Det er meget opmuntrende, når man bliver klar over, at Gud anser alle ens aktiviteter som tilbedelseshandlinger. Dette burde få enhver til at søge Guds tilfredshed i sine handlinger, og altid prøve at opføre sig på den bedst mulige måde, hvad enten hans overordnede vogter over ham, eller han er alene. Der vil altid være den evige tilsynsførende som ved alt, nemlig Gud. Når vi først omtaler den ikke-rituelle tilbedelse i Islam, er det ikke for at undervurdere vigtigheden af de rituelle handlinger. Rituel tilbedelse, hvis den udføres i den sande ånd, højner faktisk mennesket moralsk og åndeligt, og sætter ham i stand til at udføre sine aktiviteter på alle livets områder i overensstemmelse med Guds vejledning.

Blandt den rituelle tilbedelse indtager Salah (rituel bøn) nøglestillingen af to grunde. For det første er den kendetegnet på en troende. Dernæst afholder bønnen det enkelte menneske fra at foretage alle slags vederstyggeligheder og uvaner, ved at give ham en mulighed for direkte kommunikation med sin Skaber, mindst fem gange om dagen, hvorved han fornyer sin pagt med Gud og igen og igen søger Hans vejledning:

"Dig alene tilbeder vi, Dig alene beder vi om hjælp. Led os på den Rette vej."
(Koranen 1:5-6)

Faktisk er Salah den første praktiske tilkendegivelse af tro og også den første af de grundlæggende betingelser for den troendes fremgang:

"De troende vil visselig udvikle sig (fra trin til trin), de som er ydmyge i deres bønner."
(Koranen 23:2-3)

Det samme er blevet betonet af profeten (*fumh*) på en anden måde. Han siger:

"For dem, som fremfører Salah med stor omhu og punktlighed, bliver den som et lys, et bevis på deres tro og en årsag til deres frelse på Dommедag."

Efter Salah er Zakah (obligatorisk skat til underhold af fattige) en vigtig søjle i Islam. I Koranen bliver Salah og Zakah mest omtalt samlet. Ligesom Salah er Zakah en tilkendegivelse af tro, som bekræfter at Gud er Eneejer af alt i universel, og alt hvad vi besidder, er betroede midler i vore hænder, over hvilke Gud har gjort os til formyndere, for at forvalte dem på den måde, som Han har fastlagt:

"Tro på Gud og Hans sendebud og giv ud af det, Vi har gjort Jer til arvinger af."
(Koranen 57:8)

I den henseende er Zakah en handling af hengivenhed, der ligesom bøn bringer den troende tættere på sin Herre. Udover dette er Zakah en måde at omlægge rigdom, så forskellen mellem klasser og grupper bliver mindre. Det er et reelt bidrag til social stabilitet. Ved at rense den riges sjæl for egoisme og den fattiges sjæl for misundelse og vrede imod samfundet, tilstopper det de kanaler, der fører til klassehad, og lader på den måde nye broderskaber og solidaritet spire frem.

Siyam (faste i Ramadan måneden) er en anden søjle i Islam. Fastens væsentligste opgave er at gøre muslimen ren "indefra" ligesom andre aspekter af Shariah gør ham ren "udefra". På grund af denne renhed retter han sig efter det, der er rigtigt og godt, og undgår det, der er falsk og dårligt. Dette kan vi læse i Koranen:

"O I som tror, det er Jer foreskrevet at faste, ligesom det var foreskrevet dem før Jer, for at I må blive retfærdige"
(Koranen 2:184)

I en troværdig overlevering, berettede Profeten (*fumh*), at Gud sagde:

"Han (muslimen) indstiller midlertidigt mad, drikke og tilfredsstillelse af sit seksuelle begær for Min skyld."

Således bliver hans belønning, ifølge Guds store gavmildhed. Dernæst vækker faste den enkeltes samvittighed og giver den spillerum til udfoldelse i en fælles oplevelse for hele samfundet på én gang, for på den måde at give den enkelte mere styrke. Desuden tilbeder faste den overbebyrdede menneskelige maskine et tvunget hvil i en hel måned. Faste minder ligeledes den enkelte om dem, der mangler livsnødvendigheder hele året igennem eller hele livet igennem. Det får den fastende til at indse andres lidelser, de ringere stillede brødre i Islam, og således fremkalder det en følelse af sympati og godhed mod dem.

Til sidst kommer vi til Al-Hadj (pilgrimsrejse til Guds Hus i Mekka). Denne meget vigtige søjle i Islam giver udtryk for et enestående sammenhold, der driver alle slags forskelle bort. Muslimer fra alle verdenshjørner, der bærer det samme tøj, besvarer pilgrimsfærdens kald med én stemme og et sprog: ”LABBAIK ALLA HUMMA LABBAIK” (Her er jeg til Din tjeneste O Herre!). På pilgrimsfærden udøves der fuldstændig selvdisciplin og kontrol, hvor ikke kun hellige ting er holdt i ære, men selv planter og fugles liv er ukrænkeliggjort, så alt lever i sikkerhed:

” Dette (er Guds bud). Og den, der ærer Guds hellige ting, vil få det godt hos sin Herre.”
(Koranen 22:31)

” Således (er det) og den, som ærer Guds hellige tegn (skal vide), at det, at ære dem på rette måde kommer visselig af hjerternes gudsfrygt.”
(Koranen 22:33)

Pilgrimsrejse giver alle muslimer fra alle grupper, klasser, organisationer og regeringer fra hele den muslimske verden en mulighed for at mødes hvert år til en stor kongres. Tiden og mødestedet for denne kongres er bestemt at deres eneste Gud. Invitation til at deltage er åben for enhver muslim. Ingen har magt til at udelukke nogen som helst. Enhver muslim, der deltager er garanteret fuld sikkerhed og frihed, når blot han ikke selv krænker dens sikkerhed. Tilbedelse i Islam, hvad enten den er rituel eller ikke-rituel, oplærer således den enkelte, på en sådan måde, at han elsker sin Skaber mest og derved får en urokkelig vilje og ånd til at fjerne alt ondt og undertrykkelse fra det menneskelige samfund og gøre Guds ord fremherskende i verden.